

Status og råd

Det er vanskelig å skille de forskjellige torskestammene i Nordsjøen, Skagerrak og Den østlige engelske kanal, og derfor behandles de som én bestand når bestandsstørrelse, fiskedødelighet og total kvote skal beregnes.

Ifølge ICES har bestanden sviktende reproduksjonsevne, og det er fare for at beskatingen ikke er bærekraftig. Gytebestanden viser litt bedring, men er fortsatt under kritisk nivå. Fiskedødeligheten har avtatt siden 2000, men er over føre-var-nivået. Årsklassene 1997–2009 er beregnet å være langt under gjennomsnittet. Årsklassene 2005 og 2009 er mer tallrike enn de andre, men 2005-årsklassens bidrag til fangst og bestand er nå sterkt redusert på grunn av høyt utkast.

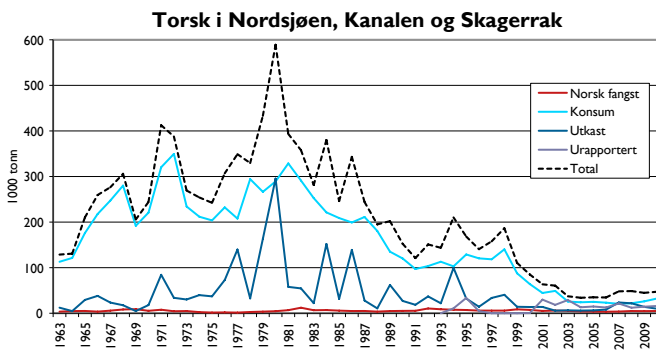
Fra 2009 er det innført en ny forvaltningsplan, og ifølge ICES gir denne en kvote på 31 800 tonn i 2012. Ifølge prognosene vil dette gi den laveste fiskedødeligheten som er registrert. Forvaltningsplanen har imidlertid ikke gitt den reduksjonen i fiskedødelighet som var ventet, delvis på grunn av økt utkast og delvis fordi det ved fastsettelsen av kvoten ikke har blitt tatt hensyn til at det de siste årene er en betydelig uforklart dødelighet som antas i stor grad å skyldes fiske, dvs. urapporterte fangster og/eller utkast. Forvaltningsplanen ble evaluert av ICES i 2011, og alt tyder på at planen vil fungere dersom det totale uttaket kontrolleres. ICES har null fangst som eneste føre-var-alternativ, mens MSY vil gi 9 500–42 000 tonn, avhengig av om F_{MSY} skal oppnås i 2012 eller 2015.

Fiskeri

Torsken i Nordsjøen, Skagerrak og Den østlige engelske kanal forvaltes hver for seg. I Nordsjøen er torsken delt mellom EU (83 %) og Norge (17 %). Totalkvoten for 2012 er på 26 475 tonn i Nordsjøen og 3 783 tonn i Skagerrak. Norsk kvote er på henholdsvis 4 501 og 123 tonn. I Nordsjøen er det i tillegg avsatt 3 177 tonn til forsøk med "fullt dokumentert fiske" som bl.a. omfatter videoovervåking av båter for å redusere utkast.

I 2010 var samlet kvote (konsumfiske) for Nordsjøen og Skagerrak 38 345 tonn. Med utkast er total fangst (inkludert Kanalen) beregnet til 53 300 tonn. I tillegg kommer 16 000 tonn som skyldes uforklart dødelighet, sannsynligvis i stor grad uregistrerte fangster. Norge tok 4 917 tonn. Totalkvoten for Nordsjøen i 2011 var 26 842 tonn, hvorav Norge disponerte 4 563 tonn. Offisielle landinger ventes å bli ca. 27 000 tonn, hvorav 4 500 tonn til Norge. I Skagerrak var totalkvoten 3 835 tonn (inkluderer ikke norsk kysttorsk) og norsk andel var på 124 tonn.

Torsken blir hovedsakelig tatt i blandingsfiskerier med trålrødsaker sammen med hyse og hviting, men Danmark og Norge har også et direktefiske etter torsk med garn. Alle land som grenser til Nordsjøen fisker torsk, med Danmark, Skottland og Norge som de viktigste de siste årene. I det norske fisket blir litt over halvparten tatt med garn, ca. 1/4 med krokredskaper og 1/5 med trål.

Utvikling av rapportert fangst av torsk i Nordsjøen, Den engelske kanal og Skagerrak.
 Development of reported catches of cod in the North Sea, the Eastern Channel and Skagerrak.

Kontaktperson: Tore Jakobsen | tore.jakobsen@imr.no

NORDSJØEN, SKAGERRAK OG DEN ØSTLIGE ENGELSKE KANAL

Torsk – *Gadus morhua*

Familie: Gadidae (torskfamilien)

Maks størrelse: 100 cm og 20 kg

Levetid: 15 år

Leveområde: Nordsjøen/Skagerrak

Gyteområder: Den engelske kanal, Dogger og langs skotskekysten

Gytetidspunkt: Januar–april

Føde: Krepser og fisk

Nøkkeltall:

KVOTERÅD FOR 2012: 31 800 tonn

(inkluderer Den østlige engelske kanal)

TOTALKVOTE/NORSK KVOTE (NORDSJØEN):

26 475 / 4 501 tonn

TOTALKVOTE/NORSK KVOTE (SKAGERRAK):

3 783 / 123 tonn

TOTALKVOTE/NORSK KVOTE (NORDSJØEN) 2011:

26 842 / 4 563 tonn

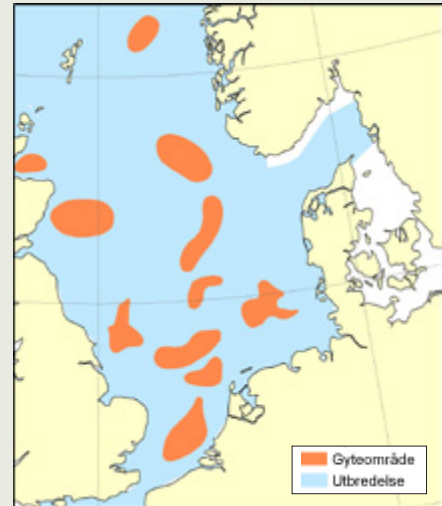
TOTALKVOTE/NORSK KVOTE (SKAGERRAK) 2011:

3 835 / 124 tonn

TOTALFANGST/NORSK FANGST 2011:

27 000 tonn / 4 500 tonn

NORSK FANGSTVERDI 2010: ca. 50 mill. kroner

Fakta om bestanden:

Torsken i Nordsjøen er ganske stedbundet, og vi regner med at det finnes flere lokale stammer med gytefelter bl.a. i Den engelske kanal, ved Dogger og langs skotskekysten. Det er imidlertid ingen klare grenser mellom disse stammene, og gyting kan forekomme over hele Nordsjøen.

Gytingen foregår fra januar til april, tidligst i sør, og eggene klekkes etter to til tre uker. De viktigste oppvekstområdene er langs danskysten og i Tyskebukta. Det finnes vanligvis også en god del yngel rundt Shetland. Enkelte hanner kan bli kjønnsmodne allerede som toåringer, men de fleste blir kjønnsmodne som tre- og fireåringer. Torsken i Nordsjøen vokser raskere og blir tidligere kjønnsmoden enn torsken i Barentshavet, og den har et kortere livsløp.

Torskens føde varierer med alderen. Ung torsk spiser mye krepser, men etter hvert som den vokser, spiser den mer og mer fisk som tobis, sild og øyepål. Torsken er en utpreget kannibal, og opptil tre år gammel torsk kan bli spist av sine eldre artsfrender. Torsken finnes på begge sider av det nordlige Atlanterhavet. Foruten torskbestanden i Nordsjøen, har vi bestander i Østersjøen, Kattegat, Irskesjøen, ved Færøyene, Island, norskekysten, Barentshavet, øst- og vestkysten av Grønland, og langs Canada og USA sør til Cape Hatteras (35°10'N). I Europa finnes den sør til Biscaya.

Torsken lever hovedsakelig ved bunnen, men den kan gå høyt opp i vannet for å beite på fiskestimer.